

Előfizetési feltételek

helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:
 Egész évre 12 kor.
 Fél évre 6 kor.
 Negyedévre 3 kor.

Egyes szám ára 12 fillér.

Hirdetések díja:

□ centiméterenként 6 fill. Kereskedők és gyárosok külön árkedvezményben részesülnek.

KÖZÉRTÉK

POLITIKAI, TARSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Szerkesztőség

Kiadóhivatal:

Földes Ede

könyvkereskedése,
 Bethlen-utca 2. sz. alatt,
 Iova ugy a lap szellemi részét illető közlemények, mint az előfizetések és hirdetések bérmentesen küldendők.

Nyílt tér sora 40 fillér.

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Indemnítás.

Az indemnítás felett a nagy vita folyamatban van. Az ellenzék felvonultatja kis és nagy ügyeit, hogy ágyudörgés közt adja tudtul mindenkinek, hogy a kormány iránt nincs bizalommal. Eddig is hallottuk már ezt különféle változatokban és nem szabad a türelmünket elveszítünk, ha a napokban még gyakrabban fogjuk hallani, változatok nélkül. Az ellenzéknek joga van, sok mindent állítani, sőt kötelessége, bizalommal nem lenni, mert különben meg kellene szünnie. Egy kis raison van ebben, de nagyon kicsiny. Az ellenzéki bizalmatlanság oly magától értendő, hogy annak hangsúlyozása teljesen felesleges, és elég hitetlenek vagyunk, azt gondolni, hogy a folyton ismétlődő biztosítás csak azért történik, nehogy valaki azt higgye, hogy tulajdonképpen nem is létezik bizalmatlanság, mert nincs is rá ok. Mit vetnek a Széll-kabinet szemére? Az eddigi vitából két dolog jegecedik ki, melyeket legszabatosabban Komjáthy Béla juttatott kifejezésre: a nemzetiségi politika és az 1899. XXX. t.-cz. értelmezése. Az első illetőleg Komjáthy maga sem tudott olyasmit felhozni, a mi a szemrehányást igazolná. Oly államban, melyben több millió nemzetiség lakik, a nyomorgatás politikája nagyon rossz lenne. Politika, mely lépten nyomon csak elégtelenséget teremt, sem az országnak, sem a magyarságnak nem lenne javára. Elég, ha a valódi bűnök megtoroltatnak, a mi pedig mindig megtörtént és a jövőben is meg fog történni. Egész néptömegek valóságos átalakítása, a szülők nyelvének elfeledése, minden szokás és hagyomány kiirtása, teljes felolvadás egy más egyéniségbe, oly valami, a mit semmi erőszakkal sem lehet kicsikarni. Ez csak sok évi szakadatlan munka eredménye lehet, de e munkának kerülnie kell az erőszaknak még az árnyékát is.

A mi az idézett törvényezik magyarozatát illeti, valóban csodálnunk kell, hogy a függetlenségi pártot az meglepte. Gondolt valaki komolyan arra, hogy a folyó vagy a jövő év végével Ausztriához való viszo-

nyunkat egyszerűen, hirtelen ketté szakítjuk. Józán politikus nem tehetette fel, hogy államferfi, ki a 67-es alapon áll, egyenesen arra dolgozik és úgy szólván lesi a pillanatot, hogy a 67-es alkotást romba döntse. Csak a naivitással határos elfogultság gondolhatta azt, és ha annak idején valóban ez uralkodott a függetlenségi párton, kötelessége lett volna azonnal, még a paktum megkötése előtt, teljes világosságot szerezni, és ha a „nagy” Polónyi, ki akkor nagy szerepet játszott az aktív politikában, jónak tartotta, hogy ne szerezzen világosságot, bátran feltehetjük, hogy a mulasztást nem esztelenségből, vagy korlátolt felfogásból követte el, hanem jól tudta hogy minden más értelmezés, mint a melyet Széll miniszterelnök ad a törvénynek, rabulisztikus, mely nem egyezik meg a törvény alkotójának szándékával.

Különböen nem kell nagyon tragikusan venni az ellenzék kirohanásait. A malom zakatol, ha üresen jár is a garat, és a molnár almát nem zavarja a zakatolás. Az ellenzék akciója nem zavarja azt a nagy munkát, melyet a Széll-kabinet az ország érdekében végez pihenés nélkül. A parlamenti harc középpontján a fontos törvényjavaslatok egész sora tette le Széll miniszterelnök a Ház asztalára, és reméljük, az akadémikus viták nem fognak nagyon elnyúlni, hogy oly valamit is lehessen alkotni, a mi a nemzet hasznára és javára szolgál.

Az erdélyi ev. ref. egyházkerület közgyűlése.

Lapunk múlt számában beszámoltunk az ev. ref. közgyűlésnek első három napi működéséről.

A gyűlésen jelen voltak érdeklődése a hosszadalmas tárgyalások alatt nem hogy fogyott volna, hanem folyton emelkedett és f. hó 11-én érte el tetőpontját.

A kérdések fontosak voltak önmagukban is; de fokozta jelentőségüket az a körülmény, hogy egyik-má-

sik javaslat mélyen belényult az egyházkerület eddigi szervezetébe s a közgyűlés tagjai egy részének jogaiba.

Az első nagyobb szabású vita az egyházkerület új kikerekítése felett indult meg. Az igazgató-tanács erre vonatkozó javaslatát több kevesebb változtatással elfogadták. Ránk nézve fontosabb pontjai az új szabályozásnak: a püspöki vizsgálat alatt volt egyházközsegek között Nagyenyed is, beolvasztatnak az egyházkerületbe; a nagyenyedi egyházkerület nyolcz közseggel gyarapodik részint a székely, részint a küllői egyházkerületből; a gyulafehérvári egyházkerület szintén megerősödve került ki az osztozkodásból. A vitában mindenütt azok az argumentumok domináltak és döntöttek, melyek a magyarságnak nemzetiségi vidékeken való erősödését szolgálták.

Második nagy fontosságú kérdés volt a tanárválasztás reformja. Az igazgató-tanács javaslata szerint a tanárválasztásnak eddig az egész közgyűlés által gyakorolt joga a közgyűlés által kiküldendő bizottságra volt volna ruházandó. Hosszu és részletes vita indult meg a népszerűtlen javaslat fölött, melyben élénk részt vettek Enyedről Zeyk Dániel főgondnok, Váró Ferencz és Fogarasi Albert tanárok. Végre a püspök látván az általános elégtelenséget és a támadó argumentumok nagy súlyát, visszavonta az igazgató-tanács javaslatát.

Az egész közgyűlési program legvitásabb pontja következett harmadiknak: az egyházkerületi közgyűlés szervezetének megváltoztatása.

Erre nézve az igazgató-tanács a következő javaslatot terjesztette elő:

1. Hogy a közgyűlés tagjai fele részben világi, fele részben egyházi tagok legyenek. 2. Ugyanannyi gondnok legyen hivatalból tagja a közgyűlésnek, mint a hány lelkes. 3. A tanítók ne küldjenek külön képviselőt, hanem szavazataikat a közgyűlésen egyszerre gyakorolják. 4. A kollégiumok képvisellete hat évre

TÁRCZA.

A pótesküdt.

— Irta: Zöldi Márton. —

Voltak önök esküdtek? Gyakorolták önök legszentebb emberi kötelességüket? Nem? Gratulálok. Én gyakoroltam a legszentebb kötelességet. Csak ne kérdezzék, hogy miképp. Torkig vagyok a legszentebb emberi kötelességekkel. Idáig vagyok velük... Buta maléczia a sorstól... a sorsjegyet nem huzták ki, de engem kisorsoltak esküdtnak s behívtak, mint valami póttartalékost. Kedvem lett volna el nem menni, de gyöngéden tudatták velem, hogy abban az esetben ketszáz korona penzbírságot sóznak a nyakamba. Ohó, uraim, én nem loptam a pénzt. Ha loptam volna, nem lehettem volna esküdt. Ebből látható, hogy bizonyos körülmények között az is baj, ha az ember lop — és bizonyos körülmények között az is baj, ha az ember nem lop.

Sokat gondolkoztam az esküdtészi intézményről. A dolog így áll: X megöli Y-t. Helyes. Én nem ismertem sem X-et, sem Y-t. Soha semmi üzleti összeköttetésben nem állottam velük. Nem zsírálták váltóimat nem udvaroltam a feleségüknek. Rám nézve teljesen közömbös, ha akár Y ölte volna meg X-et. Általában nem szeretek mások magánügyeibe avatkozni. Az elnök maskép velekedik. Beidez, kisorsol es leültet. Helyes. Az elnöknek a maga szempontjából igaza van. Ő jogrend embere. Neki fizetése van a jogrendtől. Csinos kis összeg. Én ellenben ráfizetek a jogrendre. Nem szívesen, de pontosan. És mi történik? Az elnök szigoruan meglecseztet és leültet. Kihirdeti szemelyemre az ostromállapotot. Megfoszt polgári jogaim legbecsebb részétől. Mig a tárgyalás tart, nem mehetek se

színházba, se kávéházba és nem látogathatom meg beteg nagynénemet, a ki roppant szeszélyes asszony és képes kitagadni. Enni pedig akkor mehetek, mikor az elnök ehés. Tegyük fel, hogy az elnök gyomorbeteg. Mi következik belőle? Az hogy nekünk esküdteknek kell szigorú diétát tartanunk. No, ha ez is jogrend, akkor igazán keveset értek hozzá.

De ne kicsinyeskedjünk. Az esküdt végre is a polgári lelkiismeret élő kifejezője. Minden esetre szép dolog és jól is hangzik. Birónak lenni megtévelyedett embertársaink fölött, kimondani a bűnöst és felakasztatni. Kérem, ez szép dolog, ha úgy tetszik: magasztos. Urai leszünk életnek és halálnak... Teringettét... ezért érdemes egy kicsit koplalni. A polgári életben fel sem fricskázhatjuk embertársunkat büntetlenül. Az esküdtek padján azt tesszük vele a mit akarunk. Van ebben valami kérem...

De mit szóljak én, a kit pótesküdtnek sorsoltak ki. Pótesküdtnek!... Tetszik tudni, mi az? A pótesküdt az emberi alakot öltött ötödik kerék. Egy ember, a ki ott ül és jogilag nincs jelen... egy eshetőség... lehet valami, lehet semmi. Például: ha a tárgyalás alatt egy rendes esküdtet megüt a guta, akkor a pótesküdt lép a fikció homályából, ellenben ha a guta tartózkodó magaviseletet tanusít, akkor a pótesküdt megmarad kerek nullának.

Ez utóbbi minőségben szerepeltem én negyvennyolcz óráig. Ott ültem kerekben, mint a nulla a fikció homályába burkolódva. Körülöttem zsongott az élet: a vádlott zokogott, az elnök faggatott, az ügyész vádolt, a védő deklamált, az esküdtek fejüket bólogatták, a tanúk hazudoztak, csak én nem mertem életjelt adni magamról.

Mi közöm nekem az egész ügyhöz? Egyetlen jogom,

a mi épségben maradt, az volt, hogy a számat befoghassam.

Szegény vádlott... roppant félszeg, tájékozatlan ember volt. Egy alkalommal rám vetette szemét és hosszasan nézett. Olyan megindító, könyörgő volt tekintete. Szerettem volna mondani neki: Kedves barátom, én nem tehetek magáért semmit, én itt csak egy jogi fölösleg vagyok. Én szívesen megbocsátanám önnek, hogy az apósát megölte, de az én bocsánatom nem ér önnek semmit. Én csak pótesküdt vagyok...

Az elnök, az ügyész, a védő bezzeg rám se néztek. Oh, azok tudták, hogy mi vagyok. Jelentéktelenségem tudata iszonyuan fojtogatott, szórakozottan figyeltem a tárgyalásra. Alig tudtam, hogy miről van szó. Minek? Hasznalok valamit a jogrendnek, ha akármilyen bölcs véleményt formálok? Nem kérdezi senki, nem kíváncsi rá senki.

És ez így tartott a tárgyalás végéig. A vádlottat elítélték H-lyes... A védő semmiségi panaszt jelentett be Nagyon helyes... bárcsak megsemmisítenék az eljárást, gondoltam magamban. Nekem nincs részem benne.

Hazamentem. Otthon nem győztem a kérdésekre felelni. A gyerekek minden részlet iránt érdeklődtek.

— Papa, milyen az a gyilkos?

Mondtam, hogy jóra való fiatal ember.

— De hát akkor mért itélted el? — kérdezte a legfiatalabb leányom sötét szemrehányással. Közel állott a síráshoz.

— Fiam — mondtam neki — én ártatlan vagyok az egészben, én csak pótesküdt voltam.

Erre a szóra mindnyájan lesütötték a szemüket. Látam, tisztán láttam, hogy restellik a dolgot. Végre is senki sem szeret egy pótesküdt gyermeke lenni... Én magam is úgy volnék...

FERENCZ JÓZSEF KESERÜVIZ

az egyedül elismert kellemes izü természetes hashajtószert.

megválasztott képviselőkből s ugyanannyi tanárból, mint gondnokból álljon. A tanárok lehetnek választott, vagy kinevezett tanárok egyaránt. 5. A közgyűlés újraszervezése a szerzett jogok figyelembevételével mellett lassankint fog megtörténni, s kimondandó, hogy az ezután választandó és kinevezendő tanárok nem lesznek tagjai a közgyűlésnek.

A tárgyalás ezen javaslat felett a délelőtt hátralevő részében és délután négy órát vett igénybe. A közgyűlés világi tagjai, főképpen a tanárok, úgy tekintették ezt a javaslatot, mely minden fontosabb ok és szükség nélkül korlátozni akarja a világi elemnek az egyházkormányzatra történelmi joga épült és az egyháznak mindig javára és tekintélyére szolgáló befolyását. A papok pedig a másik négy egyházkörület presbiteri alkotmányára fel való közeledést sürgették. Végre az igazgató-tanács ezt a javaslatát is levette a napirendről s helyette Bartha Lajos esperes oly értelmű indítványt terjesztett elő, hogy az igazgató-tanács a következő zsinati törvényhozás befejezésével új javaslatot készítsen, még pedig a képviselői rendszer és felelősség elve következetes keresztülvitével. A közgyűlés ezt az indítványt nagy többséggel elfogadta.

Ezen fontosabb kérdések elintézése után a gyűlésterem népessége nagyon megrikult s a következő kisebb jelentőségű tárgyak, a középiskolai tanárok korpótelek-szabályzatának kivételével, az igazgató-tanács javaslata értelmében intéztettek el.

Reform a közigazgatási pénzügyekben.

A vármegyei pénztárak és gyámpénztárak államosításáról a belügyminiszter a pénzügyminiszterrel egyetértőleg utasításokat adott ki. Körülbelül négyszáz millió korona kerül újvektor állami kezelésbe. A nagyszabású átadási művelet keresztülvitelét tárgyaló rendelet szabotosságát és az új pénztári törvény életbeletetésére vonatkozó intézkedések körültekintő gondosságát már azért is méltányolnunk kell, mert a gyökeres rendszer-változásnak első mozzanatánál elkövetett mulasztások később boszulhatják meg magukat. (Temes vármegye gyámpénztára például még ma is küzdök az azzal az óriási deficittel, mely negyven évvel ezelőtt abból állott elő, hogy a szomorú emlékü Bach-korszakbeli cs. és kir. adóhivataloktól fölületesen vettek át az árva-pénztárakat.)

Újvektor több mint hatszáz vármegyei pénztári és számvevőségi tisztviselő lép át az állam szolgálatába. Egyelőre mostani illetményeikkel és elnevezésükkel rendelkezési állapotba jutnak és a pénzügyminiszter részint az állampénztáraknál (adóhivataloknál), részint a pénzügyigazgatóság melle rendelt számvevőségeknél fogja őket elhelyezni. Vegleges kinevezésüket a jövő év folyamán kapják meg. Új főnökük — a pénzügyminiszter — talán szigorúbb lesz, mint a vármegye volt, de remélhetőleg sem az előléptetés, sem a fizetés-emelés áldásaiból őket kizárni nem fogja.

A tisztviselőkkel együtt a 63 vármegyéből száz hajdu mond búcsút a vármegye házaik. Ott hagyják cifra

A kávéházban is mindenki a szenzációs esetről beszélt. Erősen kritizáltak a verdiktet. Az öreg tisztartó kimeletlenül támadta az esküdteket.

— Szamarak, mondotta erős recsegő hangon. Aztán rám nézett.

— Ah, ön is esküdt volt? kérdezte szurós tekintettel.

— Igen, rebegtem halkan.

— Nohát süssek meg azt a verdiktet. Nagyobb ostobaságot még nem hallottam. Szegyei lehet magukat. Haboztam... elarúljam-e, hogy nekem a verdikthez semmi közöm? Megmondjam-e, hogy csak pótesküdt voltam? Nem! Soha! Inkább tűröm a gáncsot, a gunyt. Nekiallottam védelmezni a verdiktet. Hatalmas ékes-szólast fejtettem ki. Okoskodtam induktív és deduktív. Előterbe toltam a társadalom legszentebb érdekeit, magyaráztam a megtorlasi módszer kényyszerűségét.

— Mi lesz velünk, — kérdeztem, — ha az ember-élet ellen való büntettek elhatalmasodnak? Az a verdikt, megengedem, hogy szigorú, de mindnyájunk egyéni biztossága érdekében kifejezett erős mementó. Ne feledjék, uraim, kezdtem emellett hangon... de ekkor belépett a védő... gnyosan végigmért...

— Ah, ön az esetről beszél...

— Igen.

— Persze ön is ott volt... pótesküdt...

A többiek megismételték:

— Pótesküdt...

Számalmasan mosolyogtak és én levertem kullogtam haza... Azt hiszem, ebben a pillanatban cseréltem volna az elitéttel... Az legalább nem pótgylkos...

(Házánk).

mentéjüket, sujtásos vörös nadragjukat, a tarsolyt és csákót, hogy az állam szürke uniformisát öltsek magukra.

Maga a pénzügyreform, hiven a törvényben lefektetett alapelvekhez, úgy van keresztülvite, hogy sem a vármegyék, sem a tisztviselők, sem a nagy közönség kárt ne valljanak. Az állam átveszi a pénzügykezeléssel és ellenőrzéssel járó munkát és felelősséget, a vármegyének rendelkezésre bocsátja szakközvegeit, hogy a községek és a rendezett tanácsú városok vagyongazdálkodásának felügyeleténél segédkezzenek. A vármegyék továbbra is megtartják rendelkezési jogaikat, határozhatnak pénzeik elhelyezéséről, kivetik a pótdadók, határoznak a községek és a rendezett tanácsú városok költségvetéseiről és zárszámadásairól. A vármegyei törvényhatóságok, az alispánok és az árvaszékek az imperium, ők ezentúl is urak maradnak; az állami (pénzügyi) közegek az engedelmisség. A pénzügyi közegek, kik eddig — sokszor nagyon könyörtelenül — az állam érdekeit védtek a közönséggel szemben, most hivatászerűleg kötelesek lesznek ugyanazzal az éberséggel és buzgósággal a vármegye, a községek és az árva- vagyoni és vagyoni érdekeik őröködni és azt ellenőrizni. Vége lesz a hosszas, legtöbbször eredménytelen kártérítési pereknek, mert ha a kezelés, ellenőrzés és felügyelet körül bünt vagy mulasztást követnek el emberei, akkor az állam felelőssége lép előtérbe.

Hogy a községek vagyongazdálkodásánál a rend és pontosság meghonosítottassék és az adósságszínalásnak és a pótdadók további fölszigasztásának gát vessenek: a járási számvevői intézmény már a jövő évben 413 járásban szervezve lesz, a belügyminiszter pedig egységes alapelvek megállapításával fogja a vagyongazdálkodást a törvényes mederbe terelni.

Az az elv, hogy nem a nép van a hivatalért, hanem a hivatal van a népet, sűrűn jut kifejezésre a végrehajtási rendeletekben; ezek meg arra is kioktatják az embert mikor nem kell a nyugtára belyeget tenni (a mire eddig nem tudunk precedenst). A kinek a vármegye pénztáránál dolga van, azt a vármegye területén levő bármely állampénztárnál (adóhivatalnál) elvégezheti; az alispán nemcsak a vármegye székhelyén, hanem a vármegyében minden adóhivatalnál utalványozási joggal bír. A vármegyei gyámpénztár bevételeit és kiadásait azonban csakis a vármegye székhelyén levő állampénztár (adóhivatal) teljesítheti; ezt decentralizálni nem lehet.

Pénzügyi kioktatásában nagyon fontos az a rendelkezés, hogy az alispánok a hazipénztár és az utalvány kiadásait a költségvetésben megállapított hielösszegek erejéig ezentúl korlátlanul utalványozhatják és nem kell nézniök, van-e a pénztárban fedezet és hogy a pótdadók befolytak-e? Hogy mily rendkívüli kedvezmény rejlik ebben, az kitűnik abból, hogy a vármegyei utalványozás az ország egész területén egyetemesen teszi ki az összes állami adóknak és hogy a pótdadók nagy része csak öszszel folyik be; az állampénztárak tehát a közigazgatás zavartalan menete érdekében milliókra menő kiadásokat előlegeznek a vármegyéknek. A vármegyék jelentékeny összegeket nyernek az által is, hogy mindazok a járulékok a melyeket a pénztári és számvevőségi személyzet javadalmazására pótdadóból vagy alapokból fizettek, most javukra esnek és azokat más közhasznú célokra fordíthatják.

A gyámpénztári utasítás egységes irányelvek szerint szabályozza az árva-pénzek kezelését, gyümölcsösztetését és megszünteti a hatvanháromféle megyei szabályrendeletet és ezeknek minduntalan való módosítását. Az utasítás kimerítő intézkedésekkel szabályozza az árva-pénzek kezelését és veget vet az ország sok részében most is divatozó törvenytelen eljárásnak. Csúpan az árva-pénzek gyümölcsösztő elhelyezésére nézve tartja fenn a törvényhatóság elhatározását. A tartalékalapoknak a közigazgatási kiadásokra igénybe nem vett jövedelmét, mely eddig a legkötőbbözöb cselokra forgacsoltatott el, ezentúl a hét éven felüli gyermekek gondozási költségeire kell fordítani.

Óhajtottuk volna, hogy a pénzügyreformja egyidejűleg azzal a gyökeres egyszerűsítéssel járna, hogy a vármegyék minden irányu közigazgatási szükségleteikről egy költségvetés keretében gondoskodjanak, de belátjuk, hogy ennek megvalósítása sok törvényes akadályba ütközik. Nehezen várjuk az adókezelésnek régóta ígért reformját, mert a legnagyobb mizériák itt érezhetők.

Egyelőre érzük be ennyivel. Üdvös eredményt várunk a reform nyomán nemcsak a közpénzek kezelése körül, hanem abban az irányban is, hogy népünk, melynek a takarékoság és a józan számítás nem erénye és melyről már Széchenyi István mondta, hogy a fillérezéshez nem ért, az önkormányzat révén ezentúl nagyobb rendre lévén szorítva, azt saját tüzhelyénél is megvalósítja.

Alsófehér vármegye közigazgatási bizottsági ülése.

Alsófehér vármegye közig. biz. f. hó 12-én Zeyk Dániel főispán elnöklete alatt tartotta ülését, melyen választott bizottsági tagok közül jelen voltak: Csató János, dr. Garda Kálmán, dr. Hosszu László, Gáspár János, dr. Mayer Ödön és Zeyk Kálmán. Szász József alispán akadályoztatása miatt, az alispáni jelentést Banffy Kazimir báró főjegyző terjesztette elő.

E jelentés szerint az általános ügymenet október hónapban rendez volt, azonban a köztartozások lerová-sában, illetve behajtásában visszaesés történt.

Dr. Lengyel György, Cerner Ákos és dr. Joksman Ödön aljegyzők előterjesztése után Tóth Sándor pénzügyigazgató-helyettes tette meg jelentését, mely szerint október havában befolyt: egyenes adóban 158.915 kor. 30 fillér, betegápolási pótdadóban 4268 kor. 76 fillér, hadmentességi díjban 3088 kor. 04 fillér, fogyasztási adóban 13.645 kor. 29 fillér, illetékben 25.630 kor. 18 fillér, illeték egyenértékben 1108 kor. 77 fillér.

Tóth Miklos árvaszéki elnök jelentése szerint a gyám- és gondnoksági ügyek rendezben vannak.

Tulogdi Zoltán alszámvevő javaslatára több utadó-hatralék törlesbe hozatott.

Albert Iván főmérnök jelentése szerint a vármegye területét átszelő állami közutak kifogástalan karban voltak; a rajtuk engedélyezett munkák, a hidépítés kivételével, befejeztettek.

Halmágyi Ferencz kir. tanfelügyelő jelenti, hogy Magyarbágyon az állami iskola új épülete elkészült s rendeltetésének átadott.

Dr. Ujvárossy Miklós jelenti, hogy a fogházakban rendez van.

Dr. Dobozy Vilmos jelentése szerint a közegészségi viszonyok október hóban általában kedvezők voltak. Az uralkodó betegségek az emésztő szervek hurutos bántalmi voltak, általában enyhe lefolyással. A hevenyfertőző betegségek közül uralkodtak: a diphteria, vörheny, kanyaró, hőkhurut, hasihagymáz és vérhas.

Török György állatorvos jelenti, hogy az állategészségügy, eltekintve a vármegye egyes községeiben fellépett különben nem veszélyes, de tetemes anyagi károsodással járó ragadós száj- és körömfajástól, általában kedvező volt.

Vegyes hírek.

— Lapunk t. olvasóit kérjük, hogy előfizetéseiket, valamint a hátralékokat a kiadóhivatalhoz sürgősen beküldeni sziveskedjenek.

— Személyi hírek. Az erdélyi ev. ref. egyházkerület folyó hó 10-én tartott ülésében kollégiumunknak az egyházi s főképpen tanügyi eleiben nagy buzgóságu s mindenütt elismert tekintélyű tudós tanárát, Váro Ferenczet a központi igazgató-tanács tagjává választotta. — Medveczky János kir. pénzügyi fogalmazó, városi társadalomunk rokonszeves tagja, a pénzügyi fogalmazói szakvizsgát f. evi október hó 30. és 31-iken a pénzügyminisztériumban jó sikerrel letette.

— Róm. kath. státusgyűlés Kolozsvárott. Az erdélyi róm. kath. egyházkerület gyűlése f. hó 13-án vette kezdetét Kolozsvárott. A gyűlést gróf Majláth püspök nyitotta meg terjedelmes beszéddel. Beszédében reflektál br. Banffy Dezső ev. ref. főgondnoknak a minapi közgyűlésen elhangzott vádjaira és aggodalmaira s azok erejét és hatását gyengíteni törekszik. Örömmel olvastuk a püspök beszédében, hogy sem terítéssel nem foglalkozik sem a keresztény felekezeteknek a magyar állam belső konszolidációjára elkerülhetetlenül szükséges békéjét nem óhajta megzavarni.

— Bethlen-emlékünnap. Tegnap d. u. 3 órakor a Bethlen-kollégium gimnáziumának önképzőköre Bethlen Gábor halálának évfordulóján szépen sikerült ünnepet rendezett. Emlékbeszédet Metes Péter VIII. o., alkalmi beszédet Varga Zsigmond VII. o. tanulók tartottak; szavalt Tóbis Jenő és Váro Zoltán VIII. o. tanulók. A hazafias közenekeken kívül először szerepelt az önképzőkör ujonan megalakult dalkara a Lóte Zoltán VII. osztályos buzgó vezetése alatt.

— A nagyenyedi iparos-önképzőkör 1902. november hó 22-én az Önképzőkör ujonan épített helyiségeiben saját pénztára javára műsorral és táncz-csal egybekötött zártkörű hazfelavatási ünnepélyt rendez. Belépti díj személyenként 1 korona, családonként 2 kor. 40 fillér. Kezdeté 8 órakor. Jegyek előre válthatók a kör helyiségeiben.

— „Bethlen Gábor-kör“ Kolozsvárott. A kolozsvári protestáns egyetemi ifjuságnak mintegy 300 tagja e hó 9-én este a ref. teol. dísztermében értekezletet tartott, hol gr. Bethlen Pál, Kovács Nagy Sándor, Borbély Gyula joghallgatók és Megyaszai Mihály, Széll Kálmán

tanárjel
Bethle
csapatb
vallásos
körében
tagjait
novebu
— N
sitette
segélyp
miklósi
és tags
minél m
főur pe
— E
tudomá
alkalmá
rovátká
tudtak
jelentős
levő gy
emléke
Sebesty
Vizakna
Kár. ho
nélkül
— A
adott k
vételi
Elrende
befizetés
minden
szegyet
Ez az
hatóságo
gát: m
világosit
adott ö
vételi
gyanant
hát igaz
eljárás
— T
let tart
különbö
Török-b
deti, ho
üzlete.
közödm
bizonyo
osztályo
mazta.
ahhoz,
mint T
nagyobb
Terez-k
körut 4
alatt fi
kezett h
üzletvez
tővé, h
igazgató
különbö
pontosal
Eunefog
Társá
nyereme
ajánlan
legközel
20. és
a tervez
tűntet
1/4 — 3
tehát a
jon biz
Budapes
— G
hires ta
paphoz
— M
A pap
— Ta
— Jó
— Ho
— Ige
— Mi
— Ta
tályomb
— O
Feren
vizet, ta
mes zér
mulja. K

tanárjelöltek lelkes kezdeményezésére kimondta, hogy „Bethlen Gábor-kör” alakít Czelja az lesz, hogy egy csapatba tömörítse a protestáns ifjúságot, működésével, vallásos, tudományos estélyek tartásával a közönség körében is fokozza a protestáns közérületet s szegény tagjait tehetsége szerint segítse. Az alakuló gyűlés november 16-án délután 2 órakor lesz.

— **Nemes-emberbarát.** Gróf Nákó Sándor értesítette az Országos Gazdasági Munkás- és Cseledegysegypénztár központi igazgatóságát, hogy nagyszentmiklósi uradalmának 250 cseledjét beiratja a penztarba és tagsági díjait saját penztárából fogja fizetni. Barminél nagyobb körben találna követőkre a nemeslelkű főur példája.

— **Ékirásos kövek Vizaknán.** Régi emberek tudomása szerint Vizaknán a múlt század elején, építés alkalmával, a piacon boltozatos pinczére s ebben rovatkás kövekre találtak. A rovatkák értelmét nem tudták megfejteni s annál kevésbé tudták felfogni azok jelentőségét. Így aztán a kövek az akkor épülőfélben levő gyógyszertár alapfalazatába kerültek. Ezen tény emléke most azon alkalomból elevenült fel, hogy dr. Sebestyén Gyula, ki az ősmagyar írást tanulmányozza, Vizaknán járt s hallomás útján kereste ezen köveket. Kár, hogy az érdekes kövekhez az épület lebontása nélkül nem lehet hozzáférni.

— **A kereskedelmi miniszter** fontos rendeletet adott ki a minap a Munkás-segélypénztári tagok felvételi és biztosítási díjainak beküldése tárgyában. Elrendelte ugyanis a miniszter, hogy a hatóságok a befizetési lap hátuljára postadíj utánfizetése nélkül minden esetben ráírhatják, hogy a kérdéses összeget kinek a részéről terjesztik fel és milyen czele. Ez az üdvös rendelet nagyon meg fogja könnyíteni a hatóságoknak s különösen a községi jegyzőknek dolgát: miután eddig mindig külön levélben kellett felvilágosítást küldeniük arról, hogy az egyidejűleg feladott összeget ki fizette be, s mire vonatkozólag, felvételi díj képpen-e? vagy cséplőgép biztosítási díj gyanánt, vagy egyéb czele. Ez az üdvös rendelet tehát igen nagy mértékben egyszerűsíteni fogja az eljárást.

— **Török A. és Társa Budapest.** Ha szemlét tartunk a m. kir. szabadalmazott osztálysorsjáték különböző főelárusítói között, önkénytelenül feltűnik a Török-bankháznak. Ez a cég ugyanis állandóan azt hirdeti, hogy Magyarország legnagyobb osztálysorsjátéküzlete. Ennek fogva eltökéltük, hogy ily irányban tudakozdunk és érdeklődésünk folytán teljesen és egészen bebizonyosodott, hogy ezen cég valóban a legnagyobb osztálysorsjátéküzlet és a legtöbb sorsjegyet forgalmazta. A mi nem is csuda, mert ritkán ért egy cég ahhoz, hogy játszó vevőinek kegyet úgy megnyerje, mint Török A. és Társa. Ezen cég vevőikre folyton nagyobbodott és az állandó terjeszkedés alapján a Terezt-körút 46. sz. alatti főüzleten kívül még Váci-körút 4., Múzeum-körút 11., Erzsébet-körút 54. szám alatt fióküzletei is vannak. A számtalan önként beérkezett hálaüzeneteket a szigorúan pontos és előzékeny üzletvezetéséről tesz tanúságot s csakis ez tette lehetővé, hogy e cég a m. kir. szabad. osztálysorsjáték igazgatóságától hízogó elismerésben részesült. A négy különböző kerületben levő üzletben minden ügy a legpontosabb kereskedelmi szabályok szerint intéződik el. Ennek fogva indíttatva érezzük magunkat a Török A. és Társa bankházát, melyben már nagyon sok és nagy nyeresémet nyertek, mindenkinek a legmelegebben ajánlani. A tervezet szerint az I. osztály huzása már a legközelebbi csütörtökön és pénteken lesz, november 20. és 21-én. A sorsjegyek árai, dacára annak, hogy a tervezet tetemesen javult és nagyobb nyeresémet tüntet fel, a régié maradtak, pl. $\frac{1}{8}$ — 150 korona; $\frac{1}{4}$ — 3 korona; $\frac{1}{2}$ — 6 korona; $\frac{1}{1}$ — 12 korona. A ki tehát az osztálysorsjátékban részt akar venni, forduljon bizalommal Török A. és Társa bankházához, Budapestben.

— **Gyermekekről.** Walternek, a berlini egyetem híres tanárának kis fia született. Boldogan szaladt a paphoz és megkérdezte:

— Milyen nevet adjunk a kis fiúnak?

A pap egy pillanatig gondolkodott.

— Talán Ernőnek kereszteljük. Nem?

— Jó. De a református vallás szerint kereszteljük?

— Hogyne. Hiszen ön is református, meg a felesége is!

— Igen... de...

— Micsoda de?

— Talán jó volna zsidóknak keresztelni, az én osztályomban a zsidók mind jól tanulnak.

— **Orvosi körökben** már rég ismert tény, hogy a Ferencz József keserűvizet valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és említésre méltó kellemezen izénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kerjünk határozottan Ferencz József keserűvizet.

Közlemények kertmivvelés és mezőgazdaságról

Mühle Vilmostól Temesvárott.

A virághagymáknak szabadon való tenyésztése.

A virághagyma október kezdetétől november végéig ültetendő, ha az idő ugyan még kedvező hozzá. Mindenekelőtt ritka, jól es mélyen átdolgozott, egészen rothadt trágya és tiszta homokból álló, meleg napos fekvésű talaj szükséges. A hagyma nagysága szerint mélyebben vagy sekélyebben ültetendő, úgy hogy a Jácint, Tazetta, Narezis és Tulipán fölött 10 centiméter magasságyi föld legyen Anemona, Crocus, Szironta fölött csak 6 cm. magas. Mihelyest beáll a fagy, az ágyak vagy csoportok trágyával vagy szalmával néhány hüvellyűre betakarandók, mely kora tavasszal — ha az erős fagy már kimarad — onnan eltávolítandó. Szironta és Anemona még tavasszal is előnyvel ültethető. A gyönyörű Gladiolus (ekliliom), mely egy kertbe se hiányozzon, csak tavasszal, korábban vagy később ültetessék, a mikor is éppen virágzása kívánatik. A szép Tubaróza, jóillatú, tiszta fehér virággal, szintén csak tavasszal ültetendő és jó meleg, napos fekvést kedvel; virágzik augusztustól

novemberig. Iris, ugy ősszel, mint tavasszal is ültethető és sok éven át megmarad.

Valamennyi virághagymánál vigyázni kell, hogy hajtásuk fölfelé történjen.

Friss trágya sohasem jó; ajánlom, mindig csak rothadtat használni; száraz időben tavasszal néhányszor locsolandó.

Mihelyest a lomb megsárgul, a hagymák a földből kiveendők, szelők, egészen árnyékos helyen szárítandók és néhány nap múlva a gyökerek tisztán, a levelek pedig közvetlen a nyak fölött levágandók, ennek történte után alsó részüket fölfelé, deszkák vagy száraz homokra teendő, a hol a kiültetésig maradnak.

Tulipánt, Narezist és Crocuscum nem szükséges minden évben kivenni; 3 évig is a földben hagyhatók, de ezen időn túl teljesen elfajulnak, de ismét megjavulnak, ha jobb talajba ültetnek át.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY TÖRÖK BERTALAN

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részvénytársaság
Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részvénytársaság könyvnyomdájában

Általunk kifizetett főnyeremények

A m. kir.

OSZTÁLYSORSJATEK

november 20-án kezdődő HUZASARA

postafordultával küldünk szét sorsjegyeket az I-ső osztályhoz:

$\frac{1}{8}$ á K. 1.50 $\frac{1}{4}$ á K. 3.— $\frac{1}{2}$ á K. 6.— egész K. 12.—

Csakis nálunk kaphatók az annyira kedvelt

KIS SZAMOK:
1-től 300-ig.

A születési évszámok 1801-től 1900-ig és más SZERENCSE SZAMOK.

Az összeget postautalványon kérjük:

FŐVÁROSI SORSJEGYIRODA
BOGDANY S.
BUDAPEST, Sas-utca 23. I.
Telefon 14—44.

602.000 kor. a 240-es száma.
400.000 kor. a 1119-es száma.
200.000 kor. a 2534-es száma.
100.000 kor. a 1959-es száma.
90.000 kor. a 2407-es száma.
40.000, 30.000 és sok más nagyobb nyeremény.

Az ember teremtése

valamint az összes biblia történetek a világ teremtésétől a mai napig beüregítették a most megjelent **Verses Szentírásban**. Ára — 2176 oldal négy kötetben — 9 korona 60 fillér. Megrendelhető a **Verses Szentírás** kiadóhivatalában Egerben (Hevesmegye) — Ugyanaz egy kötetben 10 kor. 40 fillért kapható. 335 5—30

Somatose

oldható húsfehérnye a hús tápanyagát tartalmazza (tojásfehérnye és só) majdnem izetlen könyven oldható por alakban a lehető legjobb erősítő szer gyenge, a tép alkossáshoz visszamaradt csontvelő, — mellbetegeknek, — közbetegeknek, — gyomor-betegeknek, — gyermekbetegségeknél, angol körében szenvedő gyermekeknek, gyógyulónak.

VAS-SOMATOSE alakjában pedig különösen

Sápkórban szenvedőknek orvosság járulva

Somatose nagy mértékben emeli az étvágyat

Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában

Csak eredeti csomagolásban való!

Temetkezések legolcsóbban elvállaltatnak.

Alsófehérmegye elsőrendű bevásárlási helye.

Tánger József, ezelőtt Vajda Péter

általános közkeveltségnek örvendő női- és férfidivatáru-kereskedése

NAGYENYEDEN

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására juttatni, hogy az őszi és téli idényre a női- és férfidivatáru-különlegességeim már teljesen beérkeztek és azokat az ösmert szolid határozott aramim mellett bőszatom igen tisztelt vevőim rendelkezésére.

Női divatáru-különlegességek.

Csak is a legjobb minőségű gyapjú, selyem, mosóbárony, peluch és mosósövetek. Francia flanel, kazán és barchettek. Hárász és posztó kendők, francia ruha-díszek, bellések és pipere-cikkek. Francia szabású miderek. Legújabb arcfátyolok. Bluzok. Kötények és szoknyák. Szörme és toll boák. Dus választék északi szövetekben és mindennemű kezimunkához szükségeseltető congre, jára canava és kalotaszegi vásznak, valamint, czerpa, pamut és D. M. C. színes fejtőkben.

Továbbá igen tisztelt vevőim kényelmére üzletem mellékhelyiségekben külön egy vászon-, asztalnemű-, paplan-, matrác-, butorszövet- s mindennemű asztal alá való és futószőnyeg-, valamint gyapjú- és csipkefüggöny-, ágy- és asztalterítő-osztályt rendeztem be, melyben a mai kor legmagasabb igényei is a legszolidabb szabott árak mellett teljes kielégítést nyernek.

Amidőn még igen tisztelt vevőimet a legszolidabb kiszolgálásról biztosítom, maradok

kiváló tisztelettel

Tánger József.

140 7—*

Sírkoszoruk legnagyobb raktára.

Koszorúsálagok legszebb választéka.

Ercz és fa koporsók raktára.

Az intelligens közönség találkozási otthona.

Vorobicz Kálmán

vászon-, női és férfi divat- és kézműau-üzlete
Nagyenyed, Fötér (Híd mellett.)

Elvém: szolid haszon nagy forgalom.

Az őszi és téli idényre teljes szakképzett-ségem s e téren, hosszú időn át szerzett tapasztalataim folytán, oly előnyös bevasárlást tettem, nagyeredemű vevő közönségem nemes elve szem előtt tartásával, nagyjából

hazai gyártmányú árukkal,

hogy azon kellemes helyzetbe jutottam, a nagymennyiségű vétel folytán, miszerint

minden cikket sokkal jutányosabban árulha-

tok, mint bárhol, mert: a már kezdetleges

bizalmakat megerősíteni ohajtom. E kedvező

körülmények hatása alatt van szerencsem

dús raktáramra becses figyelmüket e helyen

is fölhívni. Remek újdonságú női ruha kel-

mék, divatselymek, mosóbársonyok, barche-

tek, flanellek, téli posztó és haraszt-kendők,

kész blousok, női és férfi fehérművek,

nyakkendők hírneves magyar gyártmányu,

finom női-, férfi és gyermek-czipők s harisnyák,

csakis finom nyulszőrből készült férfi kalapok,

szobaberendezések, szőnyeg-, függöny-, ág-

és asztalterítőkből, paplanokban, vászon-,

kézmű- és rövidárúkból. Óriási választék

mindennemű kézmunka-darabok s hozzá-

valókban, melyek figyelmes beosztása gyö-

nörködtetőleg hat vevő közönségemre.

Kitüntető bizalmu parancsukat várva vagyok

kitünő tisztelettel

Vorobicz Kálmán.

63 72—*

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Legszolidabb, szigorúan határozott árak.

719--1902. végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-ez 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a gy.-fehérvári kir. törvényszéknek 1902. évi 3685 és 3686 számú végzése következtében dr. Gerasim Emil ügyvéd által képviselt Butai Endre javára özv. Nágai Jánosné és társai ellen 600 és 600 kor. s jár. erejéig 1902. évi június hó 6 án foganatosított közigazgatási végrehajtás útján lefoglalt és 1.70 koronára becsült következő ingóságok, u. m. 3 ökor, 3 tőhen, 1 seker, 1 eke és 1 koca, nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a marosújvári kir. bíróság 1902. évi V. 180.4 számú végzése folytán 1200 korona tökélettel, ennek 1902. évi február hó 12 napjától járó 6% kamattal, 1% váltóját és eddig összesen 242 kor. 16 filléren bíróság mar megállapított költségek erejéig Maros-Uztonoson végrehajtást szenvedő lakosin leendő eszköz-lesére 1902. évi november hó 25-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjelöléssel hivattak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-ez 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsaron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t.-ez. 120. § értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt Marosújvárt, 1902. évi november hó 12. napján

Dergán János,
kir. bírósági végrehajtó.

548 1-1

483 6-14

Grácsi

140 cm. széles, métere csak 3 kor. 16 fillér — „STYRIA” uraknak, minden színben 140 cm. széles, méter csak 7 kor. 50 fillér. Minták ingyen küldetnek. 20 kor. megrendelések bérmentve küldetnek.

Erstes Grazer Kaufhaus in Graz.

Unghváry László

(Czegledi) 300 holdas bor-termő szőlőtelepnek, továbbá gyümölcs- és szőlőiskolájának árjegyzéke megjelent, hol 5 krajczártól felle nem csemeték, 2 forinttól felle sima és gyökeres szőlővesszők, továbbá —16—18 forinttól felle saját termésű rendkívül finom újborkok kaphatók Ezenkívül mindenféle gyümölcsfadoncz, akác- és gleditschia-csemeték Tessenék árjegyzéket (borról is) kérni.

487 5-12

Epilepsia.

A ki nyavalyatörésben, göresokban és ideges bántalmakban szenved, kérjen prospektust, a melylyel ingyen szolgál és bérmentve a Schwaben gyógyszerár Frankfurta, M.-ban.

484 4-12

1153—1902. v. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. törv.-ezikk 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagyenyedi kir. járásbíró-ság 1902. évi Sp. I. 180.3 számú végzése következtében Müller Mihály ügyvéd által képviselt Kocsis Elek javára Deutsch Ede és neje ellen 130 kor. s jár. erejéig 1902. évi szeptember hó 9-én foganatosított közigazgatási végrehajtás útján foglalt és 878 koronára becsült következő ingóságok, u. m. házi bútorkok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a nagyenyedi kir. bíróság 1902-ik évi V. 737.4 sz. végzése folytán 130 korona tökélettel és eddig összesen 74 kor. 70 filléren bíróság már megállapított költségek erejéig Nagy-enyeden a városbáza előtt leendő eszközésére 1902. évi november hó 25-ik napjának d. u. 2 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjelöléssel hivattak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-ez. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsaron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t.-ez. 102. § értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt Nagyenyeden, 1902. évi november hó 7-én.

Gajzágó Simon,
kir. bír. végrehajtó.

549 1-1

Berkovits Béla

női-, férfi-, fiu- és gyermek-készruha,
valamint
férfi-divat-különlegességi üzlete
Nagyenyeden, Fötér 3. Minorita-rend épületében.

Czipő nagy raktár kézi munka által készítve.

Van szerencsem a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy az őszi idényre meg-erkeztek

a női-, férfi-, fiu- és gyermek-készruhák,
valamint a
férfi-divat-különlegességi cikkek.

Ezen alkalommal batorokodom a nagy-erdemű közönség figyelmet az őszi idényre-ujjonan berendezett raktáromra fölhívni.

Raktáromon tartok legdivatosabb férfi-, fiu-és gyermek-öltönyöket, téli kabátokat, leg-ujabb Raglan kabátokat, bundákat, magyar gyártmányu kitűnő minőségű kalapokat, kézi munka által előállított férfi-, női- és gyermek-czipőket, nyakkendőket, fehérműt, valamint minden e szakmába vágó cikkek-eket.

Midőn a n. é. közönséget a legszolidabb kiszolgálásról, valamint legolcsóbb árjegyzésemről biztosítom, vagyok minél számosabb látogatasait kerve, szolgálatra készen

kíváló tisztelettel

Berkovits Béla.

453

Saját szabó-műhely.

1.000.000 KORONA ESETLEG A LEGNAGYOBB NYEREMÉNY!!

JEGYZÉKE az 55,000 nyereménynek. Legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben 1.000.000 korona.

1 jutalom	600000
1 nyer. á	400000
1 „ „	200000
2 „ „	100000
1 „ „	90000
2 „ „	80000
1 „ „	70000
2 „ „	60000
1 „ „	50000
1 „ „	40000
3 „ „	30000
3 „ „	25000
3 „ „	20000
3 „ „	15000
36 „ „	10000
67 „ „	5000
3 „ „	3000
437 „ „	2000
803 „ „	1000
1528 „ „	500
140 „ „	300
34450 „ „	200
4850 „ „	170
4850 „ „	130
100 „ „	100
4350 „ „	80
3350 „ „	40
55,000 nyer. és jut. kor. összegben	14.459,000

Kiváló szerencse TÖRÖK-nél. Nagyon sokan szerencsések lettek általunk. Kilencz millió koronánál többet nyertek nálunk nagyrabecsült vevőink. Az egész világ legesélydusabb sorsjátéka a mi m. kir. szab. osztálysorsjátékunk, mely nem sokára újból kezdetét veszi. 110,000 sorsjegy 55,000 pénznyereménnyel sorsoltatik ki, tehát az összes sorsjegyek fele nyer a mellékelt sorsolási jegyzék kimutatása szerint. 5 hónap alatt összesen Tizennégy millió 459,000 koronát, egy hatalmas összeget sorsolnak ki. Az egész vállalat állami felügyelet alatt áll. Az I-ső osztály eredeti sorsjegyeinek tervszerű betétei a következők: egy nyolczad (1/8) frt —75, vagyis 1.50 korona; egy negyed (1/4) „ 1.50 „ 3.—; egy fél (1/2) „ 3.— „ 6.—; egy egész (1) „ 6.— „ 12.—. A sorsjegyeket utánvétellel vagy a pénz beküldése ellenében küldjük szét. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket kérünk azonnal, de legkésőbb folyó év november hó 20-áig 498 6-6 mely napon a húzás kezdetét veszi, bizalommal hozzánk küldeni. Török A. és Társa bankháza BUDAPEST. Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete. Főrudánk osztálysorsjáték osztályai: Főüzlet: VI., Teréz-körut 46/a. Fiókok: 1. Váczi-körut 4. „ 2. Muzem-körut 11. „ 3. Erzsébet-körut 54.

Rendelőlevél levágandó. Török A. és Társa bankháza Budapest. Kérek részemre.....I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni. Az összeget.....korona összegben {utánvételre kérem postautalvánnyal küldöm mellékelem bankjegyekben (bélyegekből)} A nem tetsző törleendő. Pótlás cím:

Előfizet... Hird... Nyilt tér... A köz... alatt ind... évi intézk... mely a b... és körülm... lettel kiboc... A rendelet... mint külf... s bizonyny... védelmére... is Ezen r... szerint es... megjegyez... formját má... mertettük... A fősz... életbelepő... rint a fősz... szeresített... pedig havon... határozott s... jarásának a... elérhető nag... a panaszok... felvilágosít... tok foganato... közvetlen m... sorrend meg... hogy a tárg... videikein tar... szoknál első... kísérleti s... jegyzőkönyve... községi és l... a jegyző a... pen előre m... megjelenni t... Udvaria... gyek számár... hosszú cik... mellőzi a fe... „Van szeren... és megszólít... miniszter ú... szabályzat s... a felekkel e... gyenek Kér... sal, ertesites... hatáskörükbe... sek. Ez a fe... vetség terhe... hagyva a kö... legközelebb... Gyorsas... gyek részere... ügydarabok... kedések van... iktatványokat... valamint a t... 48 óra alatt... nem soronkiv... szerint, legk... jától számító... tanulmányoz... nap alatt kel... tul az előad... tarthat, kivé... elkészítésere... tik meg, az e... nak bemutatn...